

Sygn. akt I CSK 793/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa J. M. i M. M.
przeciwko J. K.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 5 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Pozwany J. K. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi Sądu Okręgowego w W. z dnia 5 kwietnia 2018 r. naruszenie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., art. 381 k.p.c., art. 11 k.p.c., art. 106 § 1 k.k., art. 898 § 1 k.c., art. 898 § 1 k.c. w zw. z art. 1 k.c. i art. 353 § 1 k.c., art. 899 § 3 k.c., art. 902 k.c., art. 898 § 2 k.c. w zw. z art. 408 § 1 k.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany oparł na przesłance, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wskazał, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne zawarte w pytaniach:

1) czy zatarcie skazania wynikające z normy art. 106 Kodeksu karnego, która uznaje je za niebyłe, pozwala sądowi cywilnemu przyjmować, że jest z mocy art. 11 k.p.c. nadal związany wyrokiem sądu karnego, który to wyrok został wyeliminowany z obrotu prawnego, gdyż wpis o skazaniu zostaje usunięty z mocy prawa z rejestru skazanych, a pozwany powinien być traktowany jak osoba niekarana,

2) czy dopuszczalne jest stosowanie normy art. 898 § 1 k.c. do przypadków rażącej niewdzięczności wobec innych osób niż darczyńca (w przepisie użyto zwrotu: „dopuścił się względem niego”), gdy w podobnych instytucjach prawa cywilnego z woli ustawodawcy działanie względem najbliższych osób wymienia się odrębnie od czynów wobec spadkodawcy (wydziedziczenie - art. 1008 pkt 2 k.c.), bądź tak jak przy odwołaniu darowizny ogranicza się

możliwość zastosowania normy tylko do działań przeciwko spadkodawcy (niegodność dziedziczenia - art. 928 § 1 pkt 1 k.c.)?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05).

Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Sąd Najwyższy wyjaśnił w wyroku z dnia 29 października 2015 r., I CSK 893/14, że zatarcie skazania niewątpliwie wywołuje skutki w sferze prawnej – tworzy fikcję niekaralności osoby skazanej, nie może jednak usunąć obiektywnie istniejących faktów, a więc nie niweczy ani popełnionego przestępstwa, ani wydanego wyroku, nie pozbawia też tego wyroku przewidzianego w art. 11 k.p.c. znaczenia w postępowaniu cywilnym. Nawet w postępowaniu karnym, w którym zatarcie pociąga za sobą w zasadzie bezwzględnie przestrzegane konsekwencje, przyjmuje się, że w pewnych wypadkach fakt zatartego skazania należy brać pod uwagę.

Odnosnie do drugiego z przedstawionych zagadnień należy wskazać, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się do polemiki z poczynionymi w sprawie ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów, co nie może odnieść skutku na etapie postępowania kasacyjnego ze względu na treść art. 398³ § 3 k.p.c. i art. 398¹³ § 2 in fine k.p.c. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., II CSK 708/17).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.